

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΣΠΑΤΑΛΑ: «Ο Βίος μᾶς Ψυχῆς» — «Ἀντίλαλοι». Ποιήματα. Ἀθήνα 1930.

Δυὸ ποιητικὲς συλλογὲς καὶ μιὰ σάτυρα μονόπρακτο, μᾶς ἔδωσε μέσα στὸ 1930 ὁ Κερκυραῖος Ποιητὴς Γεράσιμος Σπαταλᾶς. Ἡ ἐργασία του αὐτῇ, στοχαστικὰ φροντισμένη καὶ ξανακοιταγμένη ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Ποιητὴ, ποὺ μᾶς φανερώνει παλιά καὶ γνῶριμα τραγούδια σὲ καινούργια τελειωτικὴ φόρμα, κίνησε ἀρκετὰ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κριτικῆς, ποὺ δὲ στάθηκε ὅμως ἀνάλογη μὲ τὴν προσπάθειά του αὐτῇ. Πολλὰ ἀπ' ὅσα γραφτήκανε εἴτανε, κατὰ τὸ ἑλληνικὸ σύστημα, «Πίναμα καὶ λέγαμε», πρόχειρες καὶ ἐπιτόλαιες κρίσεις. Καὶ μερικὲς ἀναγκάστηκαν ὁ Σπαταλᾶς νὰ τις ἀνασκευάσει στὸν πρόλογο τῶν «Ἀντίλαλων», σελ. 5-14.

Ἡ ποίηση τοῦ Σπαταλᾶ ἔρχεται κοντινέτερα πρὸς τὸν κλασικὸ τύπο. Δὲν τοῦ ἀρέσει νὰ υποτάσσει τὴν τέχνη του στὸ αὐθόρμητο καὶ βίαιο ξέσπασμα τῶν αἰσθημάτων, δὲν τοῦ ἀρέσει νὰ παρασέρνεται ἰπὸ ἐρωτες καὶ μίση, δὲ θέλει νὰ μπλέκεται μὲς σ' ἀγωνίες καὶ σὲ χαρές, νὰ παλεῖται μ' ἀελεπισίες καὶ μ' ἐνθουσιασμούς. Τὸ βλέπει κανεὶς ὁλοφάνερα πὺς ἀγαπᾷ τὴ γαλήνη, πὺς μ' ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ ζητάει τὸ σωφρὸν σχέδιο, βασανίζοντας πολλὰς φορὲς τὴ φράση τόσο πού νὰ ξεφύγει ἀπὸ τ' ἀβίαστο πλέξιμό της καὶ νὰ πέφτει σὲ κάποια σκοτεινάδα, ἐλαφρότατη βέβαια, μὰ πάντα ἀντίθετη πρὸς τὴ διάθεσή του. Κάπου - κάπου ὁ στίχος του παρουσιάζεται σὰ νὰ μὴ δονίζεται ἀπὸ τὸ αἶσθημα ποὺ τραγουδάει. Καὶ τότε ὁ Ποιητὴς ἐμφανίζεται σὰν ψυχρὸς παρατηρητὴς, ἀσυγκίνητος μπρὸς στὴ φυσικὴ ὁμορφιά. Ὡστόσο κάτω ἀπὸ τὴ φαινομενικὴ αὐτῇ ἀσυγκίνησία, μαντεύεται συγκρατημένο τὸ αἶσθημα, καὶ τὶς περισσότερες φορὲς ὁ πόνος, ἡ ἀπογοήτευση μπροστὰ στὴν πίκρα τῆς ζωῆς.

Ὁ ποιητὴς ζητάει νὰ λυτρωθεῖ ἀπὸ τὴν ὕλη, ναῦρε τὴ χαρὰ του σὲ μιὰ ὑπερκόσμια σφαῖρα, μέσα στὴ μόνωση μιᾶς ἀνώτερης σκέψης. Βασανίζεται νὰ ξεδιαλύνει τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς, βυθίζεται σὲ φιλοσοφικοὺς λογισμούς. Καὶ τὰ ποιήματά του, τὰ περισσότερα, ἔχουνε κάτι ἀπὸ τὸ σιγανὸ πέρας τοῦ στοχασμοῦ, αὐτῆς τῆς φιλοσοφικῆς διάθεσης καὶ σκέψης. Ἀλλ' ὅσοις τὸ σημειώμεναι καὶ ὁ ἴδιος: Τὰ ποιήματά μας εἶναι παιδιὰ τοῦ ἴδιου ποιητικο-φιλοσοφικοῦ πνεύματος ποὺ ὑπάρχει στὸ «Βίος μᾶς ψυχῆς» καὶ στοὺς «Ἀντίλαλους».

Ὁ Σπαταλᾶς εἶναι ἕνας «διανοητικὸς» ποιητὴς. Τέτοιοι φανερῶνται ὀλοκλήρως στὰ δυὸ μεγάλα συνθετικά του ποιήματα: «Ὡδὴ σ' ἕνα δέντρο» καὶ στὸν «Κόρακα» ποὺ διαπνέονται ἀπὸ μιὰ βαθύτερη φιλοσοφικὴ διάθεση, ἀντιπροσωπευτικὴ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τοῦ Ποιητῆ. Ἀλλὰ, καὶ γενικώτερα σὲ ὅλο τὸ ἔργο του, καὶ ἰδιαίτερα στὸ «Βίος μᾶς Ψυχῆς», ὑπάρχουν ἀρκετὲς στροφές, ποὺ θὰ εἰς δεχότανε κάθε λυρικὸς Ποιητὴς, - στροφές μὲ ἀπαλὴ μουσικὴ πνοή, τρυφερότητα, μελαγχολία καὶ πίκρα.

Ν. ΧΑΓΕΡ ΜΠΟΥΦΙΔΗ: «Δέκα Ποιήματα». Ἀθήνα 1930.

Ὁ κ. Ν. Χάγερ Μπουφίδης εἶναι μᾶλλον ποιητὴς τῆς Μοντέρνας Σχολῆς. ἔχει μάλιστα ἀπὸ τὰ 1918 τυπώσει ἕνα βιβλιαράκι μὲ τὸν τίτλο «Τραγούδια σὲ μοντέρνους σκοπούς», ποὺ τὸ ἀκολούθησαν ἀμέσως τὰ «Μοντέρνα καὶ τὸ Καινούργιο Μανιφέστο», — ὅλα μοντέρνα καὶ μὲ μοντέρνους τίτλους, καθὼς βλέπετε. Ὁπωσδήποτε, αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει ἐμᾶς, ποὺ ἀνήκουμε σὲ μιὰν ἄλλη, ὀλωσδιόλου ἀντίθετη, τάση νὰ βρούμε στὴν Ποίησιν τοῦ κ. Μπουφίδη μιὰ ἡδονή, ποὺ δύσκολα τίγνε βρῆσκει κανεὶς στὰ λογικὰ κομπολογήματα καὶ στὶς αἰσθητικὲς ἀναγούλες τῆς «Τελευταίας Ὁρας». Παρ' ὅλο τὸ μοντερνισμό καὶ τὴν κακὴ χρῆσιν τῆς καθαρεύουσας στὸ στίχο, ὁ κ. Μπουφίδης μένει ὁ περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς μοντέρνους Ποιητῆς, — ἕνας Ποιητὴς μὲ λεπτὴ ψυχικὴ διάθεση, μὲ καλ-

λιεργημένο ποιητικὸ γούστο, μὲ συγκρατημένη στὰ σύνορα τῆς λογικῆς πρωτοτυπία. Ἀπὸ τὰ δέκα ποιήματα ποὺ τύπως τελευταῖα, ξεχωρίζουμε ἰδιαίτερα τὴν «Παράκληση στὸ Θεὸ γιὰ ἕναν μικρὸ Καμπούρη» καὶ τὸ ποιηματάκι στὴ σελίδα 14 μὲ τὸν τίτλο «Charlie Chaplin».

Π. Τ.

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ: «Ὁ Τραγουδιστὴς τῶν Παιδιῶν». Ποιήματα βραβευμένα στὸ Φιλαδέλφειο διαγωνισμό. Ἐκδοτικὸς οἶκος Δημητράκου. Ἀθήνα 1931.

Α. ΑΡΓΗ: «Οἱ Λύκοι». Μυθιτόρημα. Ἀθήνα 1930. Δρχ. 25.

ΘΡΑΣΟΥ ΚΑΣΤΑΝΑΚΗ: «Τὸ Μαστίγιο καὶ οἱ Πολυέλαιοι». Δηγήματα. Ἀθήνα 1930. Δρχ. 25.

ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΣΙΓΓΟΝΗ: «Οἱ Τύποι». Ἐκδοσις «Ἐρευνας». Ἀλεξάνδρεια 1930.

ΘΑΝΟΥ ΓΙΟΥΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ: «Τὸ κόκκινο ἄστρο τῆς Ἀμερικής». Ρομάντζο. Ἀθήνα 1931.

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ: «Περὰ μακριὰ καὶ Χαιρετισμοί». Ἐκδότης Ι. Δ. Κολλάρος καὶ Σία, Ἀθήνα 1931. Δρχ. 50.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

“ ΜΙΣ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ ”

Στὴν ξακουστὴ ἐπιτροπὴ ποὺ διέλεξε τὴ μῆς, μέσῳ σὲ τόσοις πάνσοφους ἂν εἴμαστε καὶ ἐμεῖς, θὰ λέγαμε τὴ γνώμη μας: Πὺς ὁ Μενάρδος πρέπει νὰ βγῇ «μὲς καθαρύουσα» καὶ ὁ πὺς τυφλὸς τὸ βλέπει

Σ' ΕΞΥΠΝΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ

Ἐβαλες κάλλιπ γιὰ νὰ βγῇς Ἀδαμητιάδης καὶ εἶναι τὰ φόντα σου πολλὰ, στὼν ἄλλων μπρὸς τὰ [χάλια.

γιατ' εἶσαι πάντοτε ἔξαντρηκ καὶ ἄνθρωπος ἔθνικος καὶ καλαμπούρια κουβαλᾷς μαζί σου δυὸ τσουβάλια.

ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Καὶ σένα σ' ἄρπαξε λοιπὸν τοῦ ρουσφετιοῦ τὸ κράτος ἀλήθεια, ὁρμὴ σοῦ λείψανε καὶ καθε εἰλικρίνεια. Θὰ ναυαγήσης ἄδοξα σὲ μιάκρος καὶ σὲ πλάτος ἀφοῦ μακριὰ δὲν ἔμεινς ἀπὸ τὰ παρασιζήνια.

ΣΤΟ ΙΔΙΟ

Γιὰ πρῶτο πρέπει ἡθοποιὸ νᾶχης τὸ Χατζηδάκη, τὸν Ἐξαρχόπουλο ἕστερα μαζί μὲ τὸ Βορέα, νὰ ἰδῇς ἡ καθαρύουσα πὺς τρέχει σὰ νεράκι καὶ πὺς τὰ χρόνια ξαναζοῦν τὰ κλασικὰ καὶ ἀρχαῖα.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Στὸ ἐρχόμενο φύλλο θὰ δημοσιευεῖ τὸ Γ καὶ τελευταῖο μέρος ἀπὸ τὸ «Κήρυγμα» τοῦ Ψυχάρη: «Ὁ Λαὸς», ποὺ εἶναι καὶ τὸ χαρτζηριστικώτερον. Σ' αὐτὸ ἔχει τὴν εὐεργετικὴν του καὶ ὁ πολλὸς Καθηγητὴς τῆς Γλωσσολογίας Γ. Χατζηδάκης, ποὺ τὴν ὀδονταμετρίδα του γιορτάζουμε καὶ ἐμεῖς ἀπὸ τὸ φύλλο τοῦ Γενάρη μὲ ὅσα ἔγραψε γι' αὐτὸν ὁ Φιλήντας καὶ σήμερὰ ὁ Πάλλης.

— Τυπώνεται ἡ μετάφρασις τοῦ «Ἰὼβ» τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, κανονικὴ σὲ στίχους ἀπὸ τὸν Κ. Φριλίγγο. Στὸ ἐρχόμενο θὰ δημοσιευομένη δυὸ κεφάλαια ποὺ μᾶς τάσπειε ὁ Φριλίγγο ἀπὸ δοκίμια καὶ προτοῦ κυκλοφορήσει τὸ βιβλίον.

— Στὸ φύλλο τοῦ Μάρτη θὰ δόσουμε, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ Ψυχάρη, καὶ ὅσα εἴχαμε ἀναγγεῖλει γιὰ τὸ σημερινὸ καὶ μέινειν ἔξω ἀπὸ ἔλλειψιν χώρου: Γράμματα τοῦ Ἐφταλιώτη, κριτικὸ σημεῖον τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου γιὰ τὰ «Λυρικὰ Χρόμματα» τοῦ Γκόλφι, καθὼς καὶ νεώτερη συνεργασία τῆς κ. Αἰλῆς Ἰακωβίδου, τοῦ Κίμωνος Μιχαηλίδου, Μιχ. Πετρίδου, Τάκη Κόντου, Περικλῆ Παπαχριστοδούλου καὶ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Κ. Μ. π. Σ ύ ρ α. Νά τελειώσει τὸ κήρυγμα τοῦ Ψυχάρη καὶ μετὰ βλέπουμε. Γιὰ τὴν ὥρα δὲν ἔχουμε τόπο. Ε. Ν. Παρίσι. Στέλνουμε τὰ 5 φύλλα 120 μὲ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Καστανάκη. Ἀντίτιμο λάβαμε. Α. Ἀ ρ γ η Ἀ θ ῆ ν α. Μᾶς ἄρσσε καὶ καθὼς βλέπεις δημοσιεύεται. Τὸ βιβλίο θὰ πάρεϊ τὴ σειρὰ του νὰ κριθεῖ. Περιμένουμε κι' ἄλλα, σταλμένα πρωτῆτερα. Δ. Χ ρ ι σ τ ᾱ κ ο Ἀ θ ῆ ν α. Τὸ γράμμα σου εἶναι πέρα ὡς πέρα ἀληθινὸ καὶ—πίστεψέ μας—λυπούμαστε πού δὲν ἔχουμε τόπο νὰ τὸ δημοσιέψουμε. Ἀκούητες, ὅπως τὸ λές κ' ἐσύ, δὲν ὑπάρχουνε στὸν Ψυχάρη μὰ ἐπιστημονικὲς ἀλήθειες. Ἀντιγράφουμε ἐδῶ πέρα τὴν ἀρχή: «Τὸ ἱστορικὸ «κήρυγμα» τοῦ μεγάλου δασκάλου ὅλων μας Ψυχάρη, εἶναι ἀλήθεια πέρα γιὰ πέρα πού λάμπει σὰν τὸν ἥλιο μὰ καὶ σφάζει σὰν τὸ μαχαίρι. Ὅ,τι εἶπε κι' ἔγραψε ὁ ἀλησμόνητος δάσκαλός μας εἴτανε ἀλήθεια ἐπιστημονικὴ, μὰ καὶ ξεχειλισμὰ τῆς ἀπέραντης καὶ βαθειᾶς ἀγάπης του στὸ λαὸ μας καὶ στὸ ἔθνος μας. Τὰ λόγια ἀπὸ τὴ διαθήκη του, πού ἀποτελοῦν τὸν ἀποχαιρετισμὸ στὴ ζωὴ, καὶ πού τὰ δημοσιέβεις μὲ τὴ φωτογραφία του στὴν πρώτη σελίδα τοῦ φύλλου τοῦ Γενάρη, εἶναι ἓνα συγκινητικὸ δαίγμα τῆς μεγάλης του ἀφοσίωσης στὴν ἰδέα τῆς γλωσσικῆς ἀναγέννησης καὶ στὴν πνευματικὴ πρόοδο καὶ ἐξύψωση τοῦ λαοῦ μας. . . ». Ε ὁ τ. Β α γ. Ἀ θ ῆ ν α. Λάβαμε δραχμὲς 50 γιὰ τὰ φύλλα πού στείλαμε μὲ τὸν Κ. κ' εὐχαριστοῦμε. Ν ι κ. Β ε ν. Ἀ ρ ι σ σ α. Ὁ Παρορίτης μας, δυστυχῶς, εἶναι ἄρρωστος καὶ γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει συνεργασία του στὰ δυὸ τελευταῖα φύλλα. Ἐλπίζουμε νὰ γίνῃ γρήγορα καλὰ καὶ νὰ τὸν ἔχουμε καὶ πάλι στὴ συντροφιά μας. Σ τ. Κ α λ. Θ ε σ σ α λ ο ν ῖ κ η. Τὸ Babbitt, πού γι' αὐτὸ βραβεύτηκε ὁ Σίγκλαι, Λούις, δὲν εἶναι τὸ καλύτερο ἔργο του. Ἀντιπροσωπευτικὸ του θεωρεῖται τὸ Main Street—ὁ «Κεντρικὸς δρόμος». Δὲν παίρνουμε ἂν ἔχει μεταφραστῇ Γαλλικά. Ἡ ρ. Ἰ. Παρίσι. Λάβαμε κατ'ἀλογο συνδρομητῶν, καθὼς καὶ τίς 5 συνδρομῆς, κ' εὐχαριστοῦμε πολὺ—πολύ. Στέλνουμε φύλλο ἀπὸ τὸ Γενάρη. Μ ι χ. Ἀ ρ γ. Ἀ θ ῆ ν α. Δὲ λησμονιοῦνται

ἐνζόλα, μάτια πού δὲ βλέπονται κτλ. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ θέλαμε νὰ γράψουμε μὰ τύχανε διάφορες ἀναποδιές. Πότε θ' ἀνηφορίσεις ὡς τὸ Μαρροῦσι νὰ τὰ πούμε; Σ τ. Σ π ε ρ. Ἀ θ ῆ ν α. Κ' ἐσένα, ἀγαπημένε φίλε, σὲ περιμένουμε κανένα ἡλιόλουστο ἀπομνημερο. Βιβλία λάβαμε κ' εὐχαριστοῦμε. Α. Μι ρ α μ π ῆ λ Παρίσι. Μᾶς τιμᾶνε λόγια σὰν τὰ δικά σας γιὰ τὸ Νουμά, πού τότε βρισκατε περιοδικὸ μὲ κύρος καὶ ἀρμοδιότητα γιὰ νὰ γνωρίσετε στοὺς μαθητὲς σας τὴ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία. Στέλνουμε τὸ φύλλο στὴν ἀτομικὴ σας διεύθυνση. Χ. Θ ε ο χ. Μ ε σ σ ο λ ὁ γ γ ι. Βρὲ παιδί Χάρη, τί μᾶς στέλνεις ἀναγνωριστικά καὶ «δελεῖα ταυτότητος» σ' ἐφημερίδες; Ἀδειάζουμε θαρρεῖς νὰ κοιτάξουμε καὶ τίποτε ἄλλο; Κ' ἔχουμε κότσια γιὰ τρεξίματα κτλ. κτλ.; Στείλε μας καλύτερα κανένα τραγούδι σου. Κ λ. Τ σ. καὶ Θ ε μ. Μ π. Ἀ θ ῆ ν α. Θ, Κ α τ ρ. Π ὁ λ η. Δ. Π ε ρ ρ. καὶ Ν. Δ ρ. Μ α ρ ο ῦ σ ι. Δ Κ ὀ λ λ α Κ ἔ ρ κ ρ α. Κ. Β α λ. Μ ῆ θ υ μ ν σ - Μ υ τ ι λ ῆ ν ης. Λάβαμε συνδρομὴ 93 κ' εὐχαριστοῦμε. Ἀ γ γ. Κ α λ. Ἀ λ ι κ ι α ν ο ὦ Χ α ν ι ᾶ Τὸ «τραγούδι τοῦ Νόθου» δὲν ἔχει ξαναδημοσιευτεῖ σὲ παλιὸ «Νουμά»; Σὰ νὰ τὸ θυμόμαστε. Ἀπὸ τ' ἄλλα μᾶς ἄρσσε ξεχωριστὰ ἡ «Μαργαρίτα» καὶ θὰ δημοσιευτεῖ, μπορεῖ καὶ σὺ ἐρχόμενο. Φρόντισε, ὅπως σοῦ γράψαμε, γιὰ τὴ διάδοση τοῦ φύλλου. Ὁ Ἀγώνας εἶναι ἀρκετὰ σκληρός.—Μᾶς γράφει ὁ Π ε ρ γ ι α λ ῖ τ ης ἀπὸ τίς Σπέτσες: «Στὸ προχθεσινὸ φύλλο τοῦ «Νουμά» εἶδα τρεῖς μύθους αἰσώπειους, καὶ ἔχτος πού μοῦ ἄρσαν πάρα πολὺ, διπλοχρόνη γιὰτὶ τὸ ἔργο μου συνεχίζεται τόσο ἐπιτυχημένα». Ὁ Περγαλιτῆς εἶναι ὁ πρῶτος δημοτικιστὴς πού μετὰφερε στὴ γλώσσα μας καὶ σὲ στίχους μύθους τοῦ Ἀρχαίου σοφοῦ. Τὸν ἀκολούθησαν ὁ Περγιλλῆς Παπαχριστοδούλου, ἀμίμητος ἰδίως στὴν ἀριστουργηματικὴ του «Κερδῶ», καὶ τελευταῖα ὁ Τάκης Κόντος μὲ μιὰ ἐκδοσὴ, θαρροῦμε, στὸ Κάιρο. Γ. Θ ε μ. Θ ε σ σ α λ ο ν ῖ κ η. Διαβάσαμε τὸ ποίημα πρὸς τὸν Παλαμά. Γραμμένο μ' ἐνθουσιασμὸ. Δὲ μᾶς ἀρέσανε μόνο μερικὰ «γυφτογίγαντας» κτλ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΠΑΛΑΜΑ

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ, ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΣΧΗΜΑ ΚΑΙ ΣΕ ΔΙΑΔΕΧΤΟ ΧΑΡΤΙ

Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Εἰσαγωγή στὸ Παλαμικὸ ἔργο.

Γ. Κ. ΚΑΤΣΙΜΠΑΛΗ: Τὸ παιδί στὴν ποίηση τοῦ Παλαμά.

» » » Ὁ Παλαμᾶς καὶ τὸ Σπίτι.

ΛΙΛΗΣΙΑΚΩΒΙΔΗ: Οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Ἠλιογέννητης.

Α. ΦΟΥΤΡΙΔΗ: Παλαμᾶς καὶ Ἡσίοδος.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ Προφητικὸς.

Μ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ: Ὁ Κωστής Παλαμᾶς καὶ τὰ Ἑλληνικὰ νιάτα.

Ν. Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗ: Ἀπὸ τὸ Σολωμὸ στὸν Παλαμά.

Β. ΚΟΥΖΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ Δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου.

Πωλοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» καὶ Βασιλείου δραχμὲς πέντε ἢ καθεμία.